

اداره مرکزی :

آنقره ده ، معارف املکلی پانده کی دائره
استانبول جاده سنده آنقره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

هیاره دایمیه ... دنیایه راهایه حیات قاتلم ...
نجه

نفسه می هر برده 15 غرومده

سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

اونه راعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرزیدر .

صافی : 81

آنقره ، 14 حزیران ، 1928

4 نجی جلد

اعمار می ، خراب می ؟

غالبا اون بئش اون آلتی سنه اول ، استانبول
شهرامینلرندن بری ، دوز و کنیش جاده لر آچق
ایچون اوکنه نه کلیرسه ییقمق مراقنه دوشمشدی .
اوزمان معمار کمال الدین بک مرحومک « تورک
یوردی » نده چیقان هیجان و صمیمیت دولور
مقاله سنی دائما محبتله خاطرلارم : « زاواللی کوزه لر
استانبول ، سنی پارسه بکزه ته میه جکر ؛ فقط هیچ
اولمازسه بوکره شه دوندورمک ایسته یه جکر .
فقط سن ، بوکونکی خراب ، باقیمسز حالکده
بیله ، بوکره شدن ده پارسدن ده کوزه لیسک ! »
دیه فریاد ایدن بوتورک معماری تماماً حقلیمیدی ،
عجبا مبالغه ایتیمورمیدی ؟ بیلمیورم . هر حالده ،
آتشلی برملیتپورولک روحیه مشبوع اولان
اوسطرلر ، بنی اوزمان چوق متحسس ایتمشدی .
مقاله نك آدی ده غالباً « اعمار بلده بلاسی » ایدی ...
آثار عتیقه نك محافظه سی ایچون الده موجود
نظامنامه لره ، بومقصدله یاپیلمش برطاقم تشکیلاته
رغماً ، « اعمار بلده بلاسی » مملکتک هر طرفنده
حادثا مستولی برشکلده دوام ایدوب کیتمکده در .
اسکی مزارقلر قالدیریلیور ، یوکسک برصنعت
محصولی اولان تاریخی مزار طاشلری قیریلیور ،
تاریخی کتابه لر قالدیرم طاشی اولیور ، براز
خراب اولغه باشلامش هر هانکی بر معماری
آبدیسی بوسبوتون ییقیلارق انقاضیه یکی انشاآت
وجوده کتیریلیور ؛ خلاصه ، او یله بر « اعمار » که
حقیقته « ملی آبدی لری تخریب » دن باشقا
برشی دکل ...

آنادولونک هان هیچ بر شهری یوقدرکه
« بلدییه » لرک بوتورلو تخریب اتندن قورتولمش اولسون .
یا لکزمی تاریخی ایچون دکل ، عمومی مدنیت تاریخی
ایچون ده بونک رضیاع اولدیغنی حالا آکلایمادق .
هله او زاواللی مزارقلر ... محلی تاریخی ایچون
حادثا بروثائق خزینه سی اولان مزار طاشلری
آراسنده ، « تربیتی صنعت » نقطه نظرندن نه قادر
مهم ، قیمتلی صنعت اثرلری واردر ! برچوق اسلام
کتابه لرینی نشر ایتک صورتیله اسلام تاریخنه
پک بویوک خدمتی دوقونان مرحوم مستشرق
« وان برخم » ، بوندن اون بئش اون آلتی ییل
اول ، « برغمه » ده کی اسلامی کتابه لری واومیانده
برطاقم قیمتلی مزار طاشلرینی نشر ایتمشدی .
پروسیا علوم آقاده میسی مخطرله لری آراسنده نشر
ایدیلن بورساله در رسملرینی کوردیکم مزار طاشلری ،
امینم که بوکون « برغمه » ده موجود دکلدر ...
بر شهرک بلدییه سی مناسبسز بریده کی مزارلری
قالدیره بیلیر ؛ فقط ، ابتداء اوراده کی طاشلرک صنعت
ویا تاریخ اعتباریله اهمیتی اولانلرینی طوبلایوب
محافظه ایتک شرطیله ... یوقسه ، ملی تاریخی ،
ملی حرثی استخفاف ایدهرک اونلری قازمه
ضربه لر یله پارچالایوب محو ایتک ، باربارلقدن
باشقا برشی دکلدر ! سلچوقیلرک ، قارامان اوغو-
لارینک ، ساثر اسکی تورک دولترلرینک آنادولو
طوپراقلرینی سوسله یین ، آنادولوده تورک روحنک
وتورک مدنیتنک قدرتنه شاهد اولان معظم آبدی لرینی
اعظمی غیرتله محافظه یه چالیشه جق برده ، یکی ربنا
یایمق یاخود یکی بر جاده آچق ایچون اونلری
ییقانلره ویر یله بیله جک برصفت واردر : باربار !
آنادولوده سیاحت ایدن و - الله راضی اولسون -
او اسکی مدنیت آبدی لر مزی بوسبوتون ییقیلمه دن
تدقیق و تثبیت ایله یین آوروپالی آرکه اولوغلر ،
او آبدی لرک عظمتی ، آهنکی ، کوزه لکی قارشیسینده
ناصل حیران قالیورلرسه ، شهر اعماری نامنه اونلری

تخریب ایدیشمزی ده یینه حیرتله قارشیلایورلر ...
بونلردن برینه ، اقتصادی وضعیتمزدن دولای
برچوق آبدی لر مزی تعمیر امکاتی بولامادیغمزدن
بحث ایدیه جک اولدم ؛ « تعمیر آیری مسئله ؛
شیمدیلک هیچ اولمازسه تخریب ایتمه سه کیز ! »
دیدم ، نه قادر آچی ، فقط نه قادر دوغر و بر جواب .
عصرلردن بری ، لاقیدلکمز ، اهمالز نتیجه سنده
« طبیعت » ک ذاتاً یاواش یاواش اورته دن
قالدیرمقده اولدیغنی ملی آبدی لر مزی ایحایچون ،
بزمده ، « طبیعت » ک منفی قوتلرینه اشتراکزه
نه لزوم وار ؟

معارف و کالتی و معارف مأمورلری ، اسکیدن
بری ، بو جنس تخریب اته مانع اولمق ایچون
اعظمی غیرت صرف ایدهرلر . آنادولونک
مختلف مرکز لر نده یکی موزهلر آچان جمهوریت
معارفی ایسه ، ملی حرثله علاقه دار اولان
بو مسئله لره قارشى قوتله علاقه دار اولیور .
فقط نه قادر یازیق که بو غیرت و بو علاقه ، هر زمان
بو تخریب اتی منعه کفایت ایتمه مکده در . ملی دو یغو ،
ملی و بدیعی تربیه مملکتده هنوز لایق یله انکشاف
ایتمه دیکی ایچون ، حتی « منور » عد ایدیلن صنفک
بویوک برا کثرتی بیله ، هر هانکی بر معماری آبدی سی
قارشیسینده بدیعی بر هیجان دویمایور ؛ ییقیلان برصنعت
آبدی سنک ، ملی وارلغمزدن قویمش بر پارچه
اولدیغنی حس ایتیمور ؛ ملی تاریخه و ملی حرثه
لاقید قالمه یی بلکه آلا فرانغه لق ، بر یکیلک ،
بر تجمید غیرت کیشکی صانیور . غرب مدنیتنی حقیقه
تمشیل ایتمش « ملی » بر « کزیده لر صنفی » یتیشنجه یه
قادر ، بو جنس تخریب اتی تماماً منعه موفق اولما
میله جغمزی سویله مک ، بیلمم یا کلش اولورمی ؟
ملت لک مدنی فعالیتلرینی ، مدنی حیاته
استعدادلرینی کوسترمک خصوصنده معماری
آبدی لری قادر جانی اثرلر بولونماز . اسلام
دینی ، مسلمان قوملرک ، رسمده و هیکتراشلقده

ترقی فکرینک منشأ و تطامیل

تردد و بحران

— 2 —

دقت ایدیلیرسه کورولورکه ترقی فکرینک نظریاتجیلری بالخاصه (18) نجی عصردن اعتباراً قرون وسطایه قارشى بربرلینه مخالف ایکی صریح تلقی ایچنده درلر : بونلردن برینه کوره قرون وسطا بر ظلمت ، برخرافه و بر استبداد کردابندن باشقه بر شی دکلدیر . بوتلقی طرفدار اولانلر قرون وسطانک بوتون اجتماعی مؤسسه و عنعنهلرینک بی آمان بردوشمانی و بودورده کی معشری هر درلو نظام وسلطه لرك مخالفی و نهایت فردی حریت و بونک یاراته بیله جکی هر درلو ترقیانک عاشقیدرلر . بونک مخالفلرینه کوره ده قرون وسطا ، قرن قدیم ایله « انتباه » آراسنده ترقیکار برنوع متوسطدر . چونکه بودور ، قرالقلر واسطه سیله اراده لرك تمرکزینی و خرسیتیانلق واسطه سیله ده مفکور برلکنی تمثیل ایتدیکندن دیگر بوتون دورلرک فوقنده اولماسه بیله خیلی بوسکدر . (سهن سیمون) و (اوکوست قونت) لر قرون وسطانک تمثیل ایتدیکنی ادعا ایتدکلی بویوکسک شیئه « نظام : ordre » دیدیلر . اولکلرک حریت اشتیاقلرینه مقابل بونلرده نظام ، معشری سلطه ، اجتماعی انضباط حسرتلری واردر . یالکز بوحسرت ، اشبو واصافه اک زیاده مالک کورون قرون وسطانک ادامه سی آرزوسنه مستند اولمایوب ترقینک اجتماعی نظام و انضباط عنعنه سی دائره سنده اولماسنه متوجهدر . سیاست لسانیه افاده ایدیلک لازم کلیرسه بونلر زمانلری اعتباریه اورتمه اولکیلرده صول مائلدرلر دینه بیلیر . هر ایکی طرفک ده ترقی قانع و شدتله طرفدار اولدقلرنده هیچ شبهه یوقدر . آرالرنده کی یکانه فرق بر طرفک ده جوق فرد و حریت ؛ دیگر طرفک ده جوق جمعیت وسلطه یه استناداً ترقی به اینامه لرندهدر . ایشته بو اساس قناعتلر سببیه درکه

کیرمه دن - تملک و اولنلری تنسیق و هضم ایتدیکمز ذهابنده اولدیغمزی کوستریورز . بو ذهاب ایسه مدهش بر صاچادن باشقه برشی دکلدیر . بیله لی یزکه اوکتابی او قودقدن صوکر اداها یاه جق برشیتمز قالمشدر . بوشی ده « دوشونجه فعلی » در . او قومای دوشونجه تعقیباتمه دجه او قومق صاچادر . هم دلیلک ، هم معناسزلق در .

بوندن باشقه بر مؤلفک بر اثرینک بوتون معناسنی بر او قویشده قاورادیغمزی فرض ایتک حقسز بر اعتماد نفس علامتیدر . دیمک ایسته مه یورم که بردفعه او قونغه دکری اولان بر کتاب ، ایکی دفعه او قونغه دکر . یالکز شونی دیمک ایسته یورم که بویوک و مؤسس بر شهرته مالک اولان هیچ بر کتاب یوقدر که اصغری ایکی دفعه او قونمادجه او قونمش صایله بیلین . سز

قرون وسطایه قارشى مذکور ایکی نقطه نظر حاصل اولقده بردوامدر . ینه بونقاعنله درکه بر طرف اعظمی درجه ده حر و مطلقا جمهوریتی خالص رده موقراسی به ؛ دیگر طرف ایسه دولت شکله پک اهمیت و برمه رك مطلقا قوتلی ، نافذ و تشکیلاتی بر حکومت طرفداردر .

(ره نوویه) دیدیکمز کی (1869) ده تماماً برنجی طرفک حرارتلی بر مدافعیدر . (1871) ده اوچنجی ناپولیمون زماننده کی معلوم «سه دان» بوزغونلی اولونجه فیلسوف ، بوجیع عاقبتده (1866) ده مدافعه ایتدیک فکرلرینک نام بر اصابتی کورور و (1871) ده (سه قره تان) ه اولان بر مکتوبنده : « فرانسه تام کناهار اولدینی نقطه دن جزالندی » دیر و بو مدهش و تهلکلی بوزغونلی استبداددن خلاص ایله حریته قاووشمه نك بر جزیه سی عایددر . اوحالده که بر مستبد طرفندن قورنارلقدنسه وطنداش محاربه لرینی و حتی اجنبی استیلاسی مرجع کورور . بوسیره لرده (سپه نسر) ک تکاملیه جیلکیله ترقی حقنده فکر و نظرلری عامیله انکشاف ایتش بولونیور وانکلیرجه بیلن (ره نوویه) ده بونلری صیره ایله او قویوردی . انکلیر فیلسوفنک تکاملیه جیلک و ترقی فکری فرانسیز فیلسوفنک خوشنه کیتمک شویله دورسون بونی آوروپائی تفکر ایچون وخیم بر تهلکه کندی تعبیریه « علمی شکله بر برهانیم » کی کوردی . اوکا باقیلیرسه بوماهیتده بر تلقی قارشیننده معنوی ترقی ، « دنیا نك ابدی ماده سنک مقدر ترقیات متدایه سنک بر جزئی » ندن باشقه برشی اولمایوردی . حال بویکه اونجه هر درلو ترقینک مبدأ و سائقی انجق معنوی ترقی ایدی . شیمدی بو فکری مدافعه و (سپه نسر) ی

بو سوزینک دوغرو لغنی قلاسیقلردن برینی تکرار او قومقله آ کلایه بیلیر کز . امینم که تکرار او قویشده اوند شیمدی به قدار کوزیکزدن قاچش بر جوق ای نقطه لر بوله جقسکر .

خلاصه ایدوب بیتیرهیم : بویوک برکتابی بویوک برآدامی دیگر کی قوتلی بر روح ایله او قوییکز . بوتون دماغکز و روحکزه او قوییکز . کندیکزی یوروکز . (ته نیده کندیکزی یورما یورمیسکز ؟) کتاب اوزرنده دوشونیکز . بر فاصله دن صوکر تکرار او قوییکز . آنجاق بوسورتله درکه بر کتاب سزک هویتکزه کیرر ، سزک بر بارچا کز اولور . و حیاتکزه تکرار تظاهر ایدر .

مترجمی : اصهار

جرح ایچون کاه بالذات و کاه باشقه لرینه یازدیرمق صورتیه سنه لرجه اوزون وسه ریلی مقاله لر نشر ایتدی . بونلرده متادیا (18) نجی عصر فرانسیز فیلسوفلرینک ترقی حقنده کی فکریاتجیلقلرینی تصویب ایله بونلری فلسفی ، اخلاقی و انقلابی بولور و صوکر (19) نجی عصر فیلسوفلرینه توجه ایدره رك بونلرک (18) نجی عصر فیلسوفلردن آلدقلری ترقی فلسفه سنی علمی بر تفسیره بوروندورمک ایچون بولدن چیقارتدقلرینی و بونی برنوع فانالیرم یاهرق قویو مرتجه لرك غایه لرینه خادم برشکه صوتدقلرینی ادعا ایدره . ینه ادعا ایدره که بویکی ترقی فلسفه سی علمی اولق ادعاسنده بولونماسنه رغماً عقلی تدلیل ایدن بر مذهبدر . چونکه منطقی برینه تاریخی اقامه و بالنتیجه عقلی فلسفه یی تخریب ایتکدهدر ... نره ده قالدی که علمک الله تاریخی دورلرک قیمتلرینی اولچه جک معنوی بر مصداق یوق ایکن بویکی فیلسوفلر هم علمی بر ترقی فلسفه سی بایدقلرینی ادعا ، هم ده معنوی بر ترقی نك فی الواقع اولدیغنی ، یعنی بونک شائیتی تأسیس ایتک خرصنده بولونیورلر . حال بویکه « ترقی فلسفه سی : « بشریتک وارمق ایسته دیکی کمال و مکملیت نقطه لرینی علمی بر صورتده اصلا تعین ایتز » . یالکز بوقادارده دکل ؛ بو فلسفه ، ترقی نك نه عزیمت ، نه ده مفکوروی وصول نقطه لرینی تعین ایده بیلیر . بشریتک فوق العاده دون بر معنوی حالدن باشلادینی ادعا اولونیورسه ده بوباده هیچ برشیتک بیلندیک یوقدر و باقیلیرسه بو ادعا حقیقته ده پک بکزه میور ؛ چونکه بروقتلرک ابتدائی انسانلری پک حقیر اولارق زمانکزک وحشیلرینه بکزه تیلیور . فقط بویکونکی وحشیتک ابتدائی برالسان اولایوب پک اسکی زمانلرده سقوط ایدره رك قالفینه مامق یوزندن معنا تردی ایتش انسانلر اولماسی احتمال خارجنده دکلدیر . مدنی بویوک کوچه لرك اجدادلری زمانکزک وحشیلرینه جوق فائق قوجه باشیلر دکلیدرلر ؟ (ره نوویه) نك بوتون بو اعتراضلری (سپه نسر) ک وحشی ایله ابتدائی بی عینی شیء اولارق کوسترمه سنه و بونی تکاملیه جیلکینک بر موضوعه سی یاهه سنه قارشیدر و فکرینه دلیل اولق اوززده ده شومطالعهی یوروتور : « کرک مصر ، چین ، و کرک سامی زمره لرله اجدادمن اولان آرلرکی بوتون بویوک ملت و مدینتلرک منشأنده هیچ ده وحشی اولمایان پدر شاهی بر حالک موجودیتی بوتون تاریخی معلوماتز تصدیق ایدره » . حتی دها ایلری به کیده رك انکلیر تکاملیه جیلکینک اخلاقی بر ترقی شائیتی تأسیس ایتکه چالیشمه سنی غیر اخلاقی بولور . چونکه اونک کوستردیک ترقی قانونی مادام که مقدر بر قانوندر ؛ او حالده فانالیزم اولان یرده حریت اولماز ؛ حریت اولمایان یرده ده اخلاق موضوع بحث اولماز . کندی تعبیریه « ضروری ترقی انکار ایدیلکسنیزین اخلاق قانونی تصدیق ایدیله من » . اوحالده یا اضمحور ، یا ترقی ؛ چونکه ایکسینک بر آراده اولماسنه امکان یوقدر . دهاسی وار : ترقی فلسفه سنک مصداقیله اخلاقک مصداقلری بر دکلدیر . مختاریت اخلاقیه مذهبه نظرأ اخلاقی فعل ، حاصله یه کوره دکل ، نیته کوره اولچولورکن ضروری ترقی

مذهبنه نظراً ترقى به اولان اشتراك حصه سنده كوره اولچولور و بونك نتیجه سى ما كياوه ليزم كې غالب و موفقلرى دائماً حقلى ، مغلوب و موفقتسزلى ده دائماً حقسز كورمكه كوتوروپور . فضله اولارق بومذهب هم «مونست» اوليور ، همده فردى فدا ايدييور . برده استقبال حقنده و پرديكى اميد ، ظن اولوندينى كې ، هيچ ده محكم و اساسلى برشى دكلدر ؛ چونكه بو فلسفه يى دوغوران سبب ، قرن اخيرك علومده فيضلى و طاشقين بر بهار كې كوسترديكى انقطاعسز و مظفر بر انكشافدر . فقط بوانكشاف «انتباه» ده باشلادقن صوكرا ده ايكى عصر سورويور و الاكن دوام ايدييور سنده بو واقعه عجايبك دفعه ي اوليور ؟ بونك هيچ بر قيشى كليجه جكمى در ؟ (ره نوويه) يه باقيلرسه بشريت بونك امثالى كورمشدر : ايشته يونان علمى . اوزمانلرده ياشايانلرده بونكون بزم كې «ترقى اوقى بر كره يادن چيقدى ، آرتق دوراماز» ديه اينانه بيليردى . صوكراسنك نه اولدينى ده معلوم . اوحالده علملرك ضرورى ترقيسى عقيده سنده ناصل بل باغلاملى ؟ نره ده قالدى كه علمى ترقى ساده جه بر بيلدى ترا كندن عبارت دكلدر . حقيقتك اكتسابى شخصى بر جهدايله حروفردى نازك بر طاقم شرائط اعتقاديه يى استلزام ايدور . داهى موجدلر اولمادجه علمى ترقى ده يوقدر . داهيلرك دوغومى ايسه ناصيل تأمين اولونور ؟ همده بونلرده كى ذهنى ميزيتلرك قلى ميزيتارى استلزام ايتديكى كوروليورمى ؟ كذا داهى بونون بويوك آدملرك مشترك دعوالرى هپ حريت اولمايورمى ؟ الحاصل مقدم ترقيله تأميناتلى بر ترقى دكل آنجق امكانلى ترقى واقعه لرى واردر . معلومن دائره سنده اولان تاريخ عمومى بزه بونلردن آنجق ايكى دانه عرض ايدور : بونلردن برنجيسى «خرسيته لرله آز ياخوده يچ رهبانى اولمايان دينلرك» تأسيسى ؛ ايكنجيسى موده رن تاريخده فرانسنز انقلابى حاضرلايان دوردر . بونلرك هر ايكيسى ده «مطلق صورتده يولدن صاپمه حركتلرى» در . اسكى يونيلر حرسيتلر تأسيس ايدمك يردم مصريلر ، چينيلر و بعض سامى قوملر ياخود آرى قوملر كې بويوك ايمراطورلقلر قوره بيليرلردى . فرانسنز انقلابى ده هيچ بر ترقيتك ماقبل و مابعدى اولمايان بر نوع معنى انقلاب اولارق قابليور .

ايشته (ره نوويه) نك (1872) دن (1880) سنه سنده قادار ترقى قانونى حقنده كرك دوغروندن دوغرويه و كرك دولاييسيله ياديني بر صيره تقيدلرك خلاصه سى . شمدى برده (1880) دن (1883) قادار ترقى فلسفه سى نك تاريخنه تخيص ايتديكى ايكنجى صيره تنقيدى مقاله لرك بر خلاصه سنى كورم : (ره نوويه) بو مقاله لرنده «ترقيپرور» ايكى مكتب تفريق ايدييور : (18) نجى عصر فيلسوفلرينك يادقلرى ائى مكتب ؛ (19) نجى عصر هه كه بيلريله سندن سيمونيلرك يادقلرى كوتومككتب . فيلسوفه باقيلرسه ترقى يى تاريخى بر قانون اولقندن زياده اخلاقى و جمهوريى بر اميد كې تصور ايتك مزيتى (18) نجى عصره

عائدر . (قوندورسه) نك ترقى فلسفه سى ايكى عصر آراسنده بر كيد كې اولمشدر ؛ چونكه بو فلسفه نك هرايكى عصره متوجه بريوزى واردر . احتوا ايتديكى حريت اخلاقيه (18) نجى عصره ، ياديني علمى دوغمايزم ايله (19) نجى عصره عائدر . ترقى فلسفه سى (19) نجى عصره تاريخك بويوك دورلرى آراسنده بر تساند قانونى ادعاسنك دوغمايتك بر افاده سى اولدى . قرون وسطا قورتاريلق و مترقى كوستلرك ايشته نديكندن بوقانون ده بالضروره دائماً يوكسه لن برمنجى شكلى آلدى . قرون وسطا بوضو رتله مترقى

اوج آتلى

قارشى يولدن اوج آتلى ،
بر قوش كې قاناتلى ،
كلييور كويه دوغرو .

جبكى قوله آتمش ،
صاغ آلى اوزاعش
اوجى ده كوكه دوغرو .

بر بولوط اولمش روزكار ،
هيچاندىن باشقلر ،
طومش نفسلرينى .

صيرا داغلر ايكلييور ،
قلى ديهه ديكييور
چليك نال سسلرينى .

سورك آتيلر ، سورك !
بى آلوب كوتورك ،
بو ايلده بك يالكزم .

ديمه يكز : بوده كيم ؟
اويله ديوركه اچم
جاندىن آشناكزم ...

نجيب فاضل

بر دور اولق حيثيتى احراز ايدنجه بونده تمدنكار و بشرى بر مأموريت كشف ايديله جكى آشكاردى . مادام كه بودور ، ايمراطورلى ورئيس روحانيلى بر دوردى ؛ اويله ايسه معظم «عضوى» بر دور ، محقق بر تشكيلات چاغى اولاجق و «تشكيلات» ، مدنيتك اساسى و حتى باشليجه اوصافندن برى صابيله جق و بالنتيجه ترقى تشكيلاك بر تكميلندن عبارت كوروله جكدور .

(1885) سنه سنده قادار ترقى فلسفه سنده قارشى اولاموافق ، صوكرمخالف بوضعيت آلان (ره نوويه) ، بوناريندن صوكرا ينه موافقه كچمك صورتيله اوجنچى

بر فلسفى صفحه ده كچر بر . يالكز بوسفر ، ايلك موافقت صفحه سنده اولدينى كې طبيعى بر زمينده قالمايه رقى فوق الطبيعه بر زمينه كچر و بوراده دنيايه حاكم اولان و ايجانده بودنيانك قانونلرينى حكمانه بر صورتده تعديل ايدن بر قدر اخلاقيتك موجوديته اعتقاد ايدور .

عينى زمانده بو اعتقاد بر ترقى فلسفه سى شكلى ويرر ؛ يالكز بو فلسفه آرتق طبيعى زميندن فوق الطبيعه بر زمينه كچمشدر . حقيقى ترقى فلسفه سندن جوق اوزاق اولان بوساحده (ره نوويه) يى تعقيب ايتمك بر لزوم و اهميتى اولمايه جنى آشكاردر . (19) نجى عصر ك ايكنجى نصفنك (داروهن) و (پاستور) لر تأثيرلريله بدبناشديكى دوشونيله جك اولورسه (ره نوويه) نك دوغروندن دوغرويه ايلك قناعنه رجوع ايتم بوب بوقناعى فوق الطبيعه بر زمينه نقل ايتمك حكتى بر درجه يه قادار آكلشيلر . ذاتاً اميد و مفكورلرك طبيعت زمينندن فوق الطبيعه بر زمينه كچملى دائماً تاريخ و طبيعت قارشيسنده كى شدتلى بر بدبناك نتيجه سنده اولمشدر . يهوديلر ، تاريخ و استقلاللرينك سلامتندن نهايت بدبين اولماسه لردى برعالم سما و ايعالم لاهوت تصورينك ذوقنى (دانيال) دن باشلايوب (عيسا) يه قادار كوتوره مزلردى . (نيوتون) ك طانيتدينى سما دنيا دن فرقسز اولماسه يدى (ره نوويه) ده بلكه سماره چيقاردى . او ، نه بونى يادى ؛ نه ده كنجلكنك عزيزيكينيكينك آخيره عودت ايدم بيله جك امكان بولاييلدى . چونكه آرتق هم اختيارلامش ، هم ده بر جوق فكر منظومه لرى ايجندن كچمشدى . بونلرك بر اقدىنى ايزلرى امحا ايدمك ماضى يه ترميز دونك بالطبع محالدى . فقط ايلك كوز آغريسنى ابدى اونوعى ده عينى درجه ده محال اولاجق له قوجه (ره نوويه) شيمدى بشرى و معشرى سلامت طبعى بر اميد اولماسه بيله فوق الطبيعه بر اميد ايله باغلير . بوندىن اولكى شخصيتنده بواميده هيچ بر اخلاق قيمت كورمه ين فيلسوف ، (سهن سيمون) ك تا كنجلككند دروحنه آشيلاديني «تساند» فكرينك صوك شخصيتنده كرها اولسه بيله يكيدين جانلاديني كورور . مادام كه فردايله جيت چارناچار متسانددرلر ؛ برينك سلامتته انانوب ديكرينه ايناماق قوتلى بر منطق اولماسه كركدور . باخصوص آرتق سوسيايزمده ايلريله مشدر . بومذهب ، بونون معناسيله بر تساند فلسفه و اخلاق اوزرينه تأسيس ايتيورمى ؟ معشرى و يابشرى بر سلامت اعتقادى طاشمايان بر ترقى فلسفه سنك حكمت و معناسى نه در ؟ ايشته ترقى عقيده سنك بومقاومتسوز احتياجى بر درلو سونمه ديكى ايجوندر كه (ره نوويه) يى ينه ايعانه كتيرمه دن براقه مشدر . نيته كيم «صوك صحتلر» نده : «صوك تفكرات و يازيلرم بى دوغروندن دوغرويه و يادولاييسيله هپ بشرى سلامت اعتقادينه كوتوردى ؛ يالكز بوكا بك كچ واردم .»

مصطفى شبيب

